dosar nr. 4-1370/2023
4-22169716-12-4-28052024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

18 septembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tatiana Bivol
Grefier Corina Badiu
Cu participarea:
Interpretului Elena Derevşcicova
Avocatului contravenientei Liubomir Dudulica
Contravenientei Zoia Nicova
Avocatului victimei Alexandru Savva
Victimei Tatiana Checşina
În lipsa:
Agentului constatator Leonid Cristal

examinând în şedinţă de judicată publicăm cauza contravenţională pornită în privinţa lui **Nicova Zoia** *(născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun.C*****)* învinuită de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 179 Cod contravenţional,

c o n s t a t ă :

1. La 10 noiembrie 2022, de către agentul constatator al Agenţiei Supraveghere Tehică Cristal Leonid a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. AST 00518 în privinţa lui Nicova Zoia, pentru faptul că în ogradă comună din *****mun.Chişinău, în perioada anului 2021, Nicova Zoia a executat lucrări de construcţii neautorizate (construcţie accesorie în mărime de 16,8 m.p.), nr. cadastral ***** (conform planului anexat), în lipsa actelor permisive, fapt ce contravine prevederilor Legilor privind calitatea în construcţii şi autorizarea executării lucrărilor de construcţie"

2. În baza procesului verbal cu privire la contravenţie din 10 noiembrie 2022, acţiunile lui Nicova Zoia au fost încadrate de agentul constatator în baza art. 179 Cod contravenţional.

3. Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07 decembrie 2023, Nicova Zoia a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenţiei imputate, procesul penal fiind încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripţie petru tragere la răspundere, fiind totodată aplicată măsura de siguranţă- demolarea contrucţiei neautorizate, pe cont propriu de către Nicolva Zoia.

4. Ulterior prin Decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 25 martie 2024,

hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 07 decembrie 2023 a fost casată, cauza contravenţională fiind transmisă la rejudecare în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

5. Potrivit fişei elaborate de Programul integrat de gestionare a dosarelor, cauza contravenţională la 28 mai 2024 a fost repartizată judecătorului Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) Tatiana Bivol.

6. În şedinţa de judecată avocatul Alexandru Savva în apărarea drepturilor şi intereselor victimei Checşina Tatiana a menţionat că, victima este propietar a /2 cotă parte a bunului imobil (construcţiile) din str. Pandurilor nr. 29, mun. Chişinău, iar proprietar a celeilalte ‘/2 cote părţi este Zoia Nicova. Terenul pe care este amplasată construcţia - casa de locuit, aparţine Primăriei mun. Chişinău, şi este dat în folosinţă pe termen nelimitat de Consiliul municipal Chişinău, ce se confirmă prin Decizia CMC nr. 22/9-1 din 26.04.2005. Nici un bun imobil la ziua de astăzi nu este privatizat. La 10.11.2022 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria AST nr.00518 în privinţa Nicova Zoia care a executat lucrări de construcţii neautorizate (construcţie accesorie în mărime de 16.8 m.p. cu nr. cadastral *****) în lipsa actelor permisive, fără acordul scris al proprietarului terenului Consiliul municipal Chişinău, şi fără acordul scris al Tatiana Checşina, proprietara celeilalte 1/2 cote părţi. Acest fapt se confirmă prin *Planul Geometric din 14.01.2022*. unde pentru *prima dată* a apărut construcţia accesorie cu mărimea de 16,8 m.p. şi atunci i-a fost atribuit şi un număr cadastral ***** (f.d.14-15), unde este menţionat: *construcţie neautorizată*. Acest înscris, coroborează cu declaraţiile date de însuşi Nicova Zoia, în cadrul examinării cauzei în prma rundă. Potrivit înscrierilor din RBI a bunului imobil cu nr. cadastral ***** (f.d.20), la ziua de astăzi sunt întregistrate doar 2 bunuri imobile cu nr. cadastral *****.01 (casa) cu mărimea de 127 m.p. şi Construcţie cu nr. cadastral *****.02 cu mărimea de 11,9 m.p. Construcţiile neutorizate nu sunt indicate în registrul bunurilor imobile, ci doar în planurile geometrice şi în dosarul tehnic, dosar cadastral şi planele geometrice, potrivit legii cadastrului bunurilor imobile. Conform Planului reprezentărilor componente din 30.12.2016 (f.d.19), la 30.12.2016 în locul *Construcţiei accesorii cu nr. cadastral ***** cu mărimea de 16.8 m.p. care este la ziua de azi,* erau alte 2 construcţii la fel neautorizate, şi anume: *Construcţie accesorie Şură (lemn) nr. 4 - cu mărimea de 6,2 m.p., şi Construcţie accesorie Şură lemn cu nr. 5- cu mărimea de 7,4 m.p.* La caz, fapta contravenţională săvîrşită de Zoia Nicova, s-a realizat prin faptul că în rezultatul demolării construcţiilor accesorii: *„Şura” lemn cu nr. 4 şi nr. 5 (menţionatenpe Planul reprezentărilor componente din 30.12.2016) - ceea ce este legal,* a ridicat/executat neautorizat o altă construcţie accesorie capitală cu nr. cadastral ***** cu mărimea de 16,8 m.p., fapt confirmat prin Planul Geometric din 14.01.2022 (f.d.14-15).

A mai indicat că, faptele/acţiunile realizate de Zoia Nicovaa ridicat/executat neautorizat a o altă construcţie accesorie capitală cu nr. cadastral ***** cu mărimea de 16,8 m.p., fapt confirmat prin Planul Geometric din 14.01.2022 (f.d.14-15) - consttuie pri sine, *o faptă contravenţională continuă,* or, pînă la moment, nu există un proces verbal de recepţie finală a lucrărilor sau au act echivalent de dare în exploatare a construiei neautorizate, ce arconfirma că lucrarea ar fi definitivată şi că aceasta poate fi dată în folosinţă. Prin urmare Zoia Nicova nu a încălcat legislaţia demolînd construcţiile accesorii şura lemn cu nr.4 şi nr. 5. *Dar a încălcat legislaţia cadastrală şi cea în domeniul construcţiilor, ridicînd executînd neautorizat construcţia cu nr. cadastral* *****. Deasemenea, potrivit pct. 5.4 al Deciziei CMC nr. 22/9-1 din 26.04.2005 (anexat la dosar), Beneficiarii se obligă: „Să *folosească lotul de pămînt în scopul deservirii şi exploatării casei de locuit şi să nu admită ridicarea construcţiilor în lipsa autorizaţiei organelor de resort ".*

Victima invocă că potrivit art. 2 din Legea 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, prin *„lucrări de construcţie"* se înţeleg un ansamblu de operaţii efectuate cu ajutorul mecanismelor, maşinilor, precum şi manopera, în vederea realizării, reconstruirii, restaurării sau consolidării unei construcţii. La fel, prin *„certificat de urbanism pentru proiectare"* se consideră un act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripţiile şi elementele ce caracterizează

regimul juridic, economic, tehnic şi arhitectural urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului, şi care permite elaborarea documentaţiei de proiect, iar prin *„autorizaţie de construire"* se înţelege actul, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcţie în temeiul şi cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare şi a documentaţiei de proiect elaborate şi verificate.

Victima invocă că cet. Zoia Nicova a executat lucrări de construcţie la imobilul din str. Pandurilor nr. 29, mun. Chişinău, neconformându-se cerinţelor legale, astfel ca acţiunile sale să fie în corespundere cu acestea şi să se asigure de existenţa actelor permisive în vederea efectuării construcţiei.

Cu privire, la menţiunea din partea Nicova Zoia, că nu ea a construit, sau nu cunoştea despre încălcarea legislaţiei. Potrivit art. 23, alin. 2) al Constituţiei RM, *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle. In acest scop statul publică şi face accesibile toate legile şi alte acte normative.* Cu privire, la motivul (dreptul încălcat), de ce cet. Tatiana Checşina îi încurcă construcţia nou ridicată cu nr. cadastral ***** de 16,8 m.p. La zi, Zoia Nicova şi Tatiana Checşina sunt coprorpietari a cîte /2 cotă parte din bunul imobil din *****, mun. Chişinău.

A invocat că deşi Tatiana Checşina, foloseşte considerabil o parte mai mică, ea este impozitată pentru1 /2 cotă parte. De fapt, Tatiana Checşina achită impozit pentru bunul pe care îl foloseşte Zoia Nicova. Şi din aceste motive, Checşina Tatiana doreşte de a face împărţirea bunului imobil prin divizare şi stabilirea modului de folosinţă a terenului potrivit cotelor părţi a 1/2 pentru fiecare coproprietar într-o altă acţiune, dar întimpină impiedimente, implicit de drept, fiindu-i îngrădit astfel dreptul la proprietate. Pentru a fi posibilă realizarea activităţilor cu privire la împărţirea bunului imobil, Cheşina Tatiana are nevoie de efectuare a lucrărilor cadastrale, expertiza privind modalitatea stabilirii modului de folosinţă a terenului, şi expertiza privind posibilităţile de partjare în natură a bunului imobil etc. Checşina Tatiana s-a adresat la trei instituţii, pentru a efectua aceste lucrări cadastrale, la care a primit refuz, fiind invocată imposibilitatea executării lucrărilor, din motiv că *sunt construcţii neautorizate* - răspunsuri anexate la dosar.

În circumstanţele descrise, pretinde că vina cet. Zoia Nicova în săvîrşirea contravenţei prevăzute de art. 179 a CCo, este dovedită, urmînd a fi aplicate sancţiunile prevăzute de lege pentru astfel de abateri.

7. În şedinţa de judecată, victima Tatiana Checşina, a susţinut poziţia avocatului său.

8. Avocatul Dudulica Liubomir, în apărarea drepturilor şi intereselor contravenientei, în şedinţa de judecată a susţinut că, Nicova Zoia este învinuită de săvârşire contravenţiei prevăzută de art. 179 din Codul contravenţional. În privinţa acesteia a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie

Consideră că procesul contravenţional întocmit în privinţa Zoiei Nicova urmează a f încetat din motiv că fapta nu a fost comisă de către contravenientă. Potrivit explicaţiei contravenientei Nicova Zoia, aceasta locuieşte cu fiul său Nicov Valentin şi nora. Lucrările de reconstrucţie a anexei la căsuţa de vară au fost efectuate de către fiul Nicov Valentin din cont său, fără a cere consimţământul său.

A indicat că, de facto, aceste lucrări constituie substiuirea peretelui din lemn cu perete din piatră *şi* unei construcţii existente din anii 1960. Respectiv, pe locul unde a degradat peretele din lemn, de către Nicov Valentin, că iniţiativă proprie, a fost reparat capital. Acest fapt nu este negat nici de către Checşina Tatiana. În speţă, executarea lucrărilor de construcţie au fost efectuate de către un locatar fără acordul proprietarului. Respectiv, lucrările date nu au fost organizate şi nici achitate de către contravenient. Consideră că nu sunt întrunite, în speţă, condiţiile aplicării măsurilor de siguranţă.

De asemenea, a invocat şi faptul întocmirii de către agentul constatator a procesului-ver cu privire la contravenţie în limba română, pe care nu o posedă Nicova Zoia. Respectiv, to corespondenţa pe cauza contravenţională dată, tot a fost întocmită în limba română.

Contravenienta Nicova Zoia este vorbitoare de limbă rusă şi cunoaşte puţin limba română. Cu toate că a comunicat agentului constatator despre acest fapt la telefon, toate actele fost întocmite în limba română. Respectiv, de către agentul constatator nu au fost explicate drepturile contravenient, în limba pe care o cunoaşte. Toate aceste încălcări menţionate demonstrează netemeinicia şi ilegalita procesului-verbal cu privire la contravenţie şi justifică cerinţa de anulare a acestuia, pledând pe anularea procesului verbal cu privire la contravenţie din 10 noiembrie 2022 şi încetarea procesului contravenţional din motiv că fapta nu a fost comisă de către contravenientă.

9. În şedinţa de judecată contravenienta Nicova Zoia a susţinut poziţia avocatului său.

10. Agentul constatator Cristal Leonid fiind citat legal în şedinţa de judecată nu s-a prezentat.

11. Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravenţional citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

12. Instanţa conducându-se de prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional a purces la examinarea cauzei în absenţa acestuia, or, participanţii la proces au fost înştiinţaţi prin citaţie despre locul, data şi ora şedinţei de judecată. Mai mult, participanţii la proces înştiinţaţi o dată nu pot invoca necitarea în şedinţă.

13. Din prevederile art. 7 Cod contravenţional rezultă că persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă a fost dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

14. În acord cu prevederile art. 10 din Codul contravenţional, constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

15. Conform art. 374 alin. (2) şi (2^1) Cod contravenţional procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei.

16. Potrivit art. 375 alin. (1)-(3) Cod contravenţional persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

17. Aşadar, potrivit art. 442 alin.(1) Cod contravenţional procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

18. Procesul verbal de constatare a contravenţiei a fost întocmit la 10 noiembrie 2022 în absenţa contravenientei, acest fapt se relevă prin semnatura martorului asistent. Deşi procedural actul este emis cu respectarea prevederilor art.443 din Codul contravenţional, nu este clar dece în calitate de martor asistent a fost prezentă fiica victemei, or aceasta din start ar avea o poziţie predispusă spre o soluţie favorabilă de caz. Astfel, de jure procesul verbal nu este lovit de nulitate absolută.

19. Potrivit art. 425 alin. (1)-(2), (5)-(6) Cod contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

20. După această clarificare, instanţa de judecată relevă că potrivit art. 458 alin. (1) Cod contravenţional examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

21. În accepţiunea reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăţiei unei persoane în comiterea unei fapte contravenţionale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate la faza stabilirii faptei contravenţionale.

22. În şedinţa de judecată au fost cercetate probele care au fost reţinute de către agentul constator, după cum urmează: procesului verbal cu privire la contravenţie seria/nr.AST 00518 din 10 noiembrie 2022 (f.d.4); Actul de inspectare nr.10157/22 din 04.10.2022 (f.d.5); copia buletinului de identitate a victimei Checşina Tatiana(f.d.8); Citaţia adresată făptuitoarei Nicova Zoia şi avizul de recepţie a citaţiei (f.d.7,10); Copia cererii victimei CHECŞINA Tatiana din 01.09.2022 adresată Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică, cu solicitarea de ieşire la faţa locului în regim de urgenţă, stabilirea încălcărilor pretinse(f.d.12); Fişa rezultatelor lucrărilor cadastrale, fişele rezultatelor lucrărilor cadastrale la nivel de clădire principală, teren şi clădiri accesorii din 14.01.2022; plan geometric din 14.01.2022; plan geometric din 21.07.2017, plan parter din 21.07.2017, cu anexă la planul clădirii din 21.07.2017 şi planul reprezentării părţilor componente ale clădirii din 30.12.2016 (f.d.13-19); extrasul din Registrul bunurilor imobile numărul cadastral *****din 05.10.2005, actualizat la data de 10.11.2022(f.d.20); copia Deciziei consilului municipal din 26 aprilie 2005 (f.d.43-45).

23. În cadrul şedinţei de judecată a fost audiată în calitate de martor Checşin Tatiana, născută la 27 februarie 1982, a comunicat instanţei că, nu este coproprietar al imobilului din str. Pandurilor, 29.mun. Chişinău. Locuieşte acolo de când s-a născut. La început nici nu a observat construcţia însă în vara anului 2021-2022, ei au văzut ca se construieşte deoarece vecii le-au spus, băiatul lui Nicova, nora şi lucrătorii, umpleau containerul cu materiale de construţie.

Înainte de construcţia aceasta erau alte doua construcţii care figurează pe planul componentelor pe care l-a făcut şi sa comandat Nicova, care este şi la materialele dosarului. În locul la construcţia nu nr. 04 la sfârşit erau alte 2 construcţii din lemn cu alte dimensiuni pe o alta amplasare şi pe plan sunt amplasate nr. 4 si 5 roman, din considerentul ca sunt din lemn, ele nu primesc un nr. cadastral ci doar figurează. Mai mult s-a ocupat ea ca sa încerce sa fac privatizarea si s-a ciocnit cu o problema, când i-ai de la primărie lista documentelor care trebuie prezentate, acolo sunt menţionate toate planurile cadastrale care trebuie să fie. Şi pentru a depune o cerere la primărie este nevoie de un plan proaspăt. Cerinţa este sa nu fie construcţii neautorizate. S-au ciocnit şi cu alte probleme cu privire la contracţia neautorizată. S-au adresat la 3 instituţii, una de stat, şi 2 private, pentru a fi ieşire la faţa locului, pentru ca au dorit sa facă o modalitate de partajare care este necesara şi la privatizare şi la toate 3 au primit refuz, pana nu este rezolvata problema construcţiilor neautorizate, nu este permisa ieşirea la fata locului. Este un gard destul de mare, a văzut ca toata familia Nicova ajutau la evacuarea deşeurilor. Este in relaţii ca vecinii, unica neclaritate a lor este casa. După documente deţine teren ½ în folosinţa, dar ei se folosesc doar de 1/3 din cauza lui Nicova, însă ei impozitul tot ½ il achită. A statbilit asta în baza documentelor de proprietate. Ei au o suprafata care e data în folosinta, dar în fata la fiecare gard este un careva teren, distanţa de la gard la drum e 3 m jumate. La strada au îngrădit o porţiune de teren care este amplasat la linia roşie, prin anii 50 iniţial când a fost cumpărată casa de la socrii Nicova Zoia erau date în folosinţa 450m pătraţi de teren. Din partea la Nicova prin 70 în spate era o porţiune de tren libera şi ei au acaparat înca o bucată de teren, care ulterior s-a adăugat în plan. Au venit şi de la pretura au scos gardul, după permisiune l-au pus din nou. Pe terenul respectiv sunt flori copaci. Procesul l-a semnat în biroul agentului constatator. Nicova a fost chemata, dl a aşteptat sa se prezinte însă nu s-a prezentat şi le-a chemat pe ele sa semneze documentele.

24. Audiind participanţii la proces, studiind materialele prezentate în şedinţa de judecată, raportând datele stabilite în cadrul cercetării judecătoreşti la normele de drept aplicabile cazului, instanţa de judecată ajunge la concluzia, că procesul contravenţional pornit în privinţa contravenientului în baza art. 179 Cod contravenţional urmează a fi încetat, din următoarele considerente.

25. Conform art. 179 Cod contravenţional executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit, *se sancţionează cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.*

26. Astfel, cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina făptuitoarei, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute de către agentul constatator, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea făptuitorilor acţionează principiul *in dubio pro reo*.

27. Faţă de cele precizate, instanţa a reţinut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită petentului, potrivit principiului in dubio pro reo. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problema de drept, principiul in dubio pro reo este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional şi, în special, potrivit principiului in dubio pro reo, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

28. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

29. Instanţa de judecată reţine că potrivit art.22 alin.(1) din Legea nr.721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcţii, investitorii sînt persoane fizice sau juridice care finanţează şi realizează investiţii sau intervenţii la construcţiile existente în sensul legii şi răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea construcţiilor: a) stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare şi execuţie pe baza documentelor normative, precum şi a studiilor şi cercetărilor efectuate; b) obţinerea certificatului de urbanism, autorizaţiei de construire şi avizelor prevăzute de lege; c) prezentarea proiectelor pentru verificare şi înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării; d) asigurarea verificării execuţiei corecte a lucrărilor de construcţii prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi şi autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor; e) acţionarea în vederea soluţionării neconformităţilor, a defectelor apărute pe parcursul execuţiei lucrărilor, precum şi a deficienţelor proiectelor; f) asigurarea recepţiei lucrărilor de construcţii la terminarea lucrărilor şi (sau) la expirarea perioadei de garanţie; g) întocmirea cărţii tehnice a construcţiei şi predarea acesteia către proprietar; h) asigurarea expertizării construcţiilor de către experţi tehnici în construcţii în cazurile în care la aceste construcţii se execută lucrările prevăzute la art.19 alin.(2).

30. Conform prevederilor art.2 din Legea nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, prin lucrări de construcţie se înţelege ansamblu de operaţii efectuate cu ajutorul mecanismelor, maşinilor, precum şi manopera, în vederea realizării, reconstruirii, restaurării sau consolidării unei construcţii.

31. Reieşind din probele examinate în cadrul cercetării judecătoreşti, inclusiv prin prisma legislaţiei, instanţa nu a constatat în acţiunile făptuitoarei Nicova Zoia elementele contravenţiei incriminate, ce s-ar fi manifestat prin executarea lucrărilor neautorizate de construcţie.

32. Din materialele cercetate, inclusiv din declaraţiile martorului nu este dovedit că anume Nicova Zoia a efectuat construcţia neautorizată. Instanţa reţine că însăşi potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. AST 00518 din 10.11.2022, agentul constatator a invocat faptul că „în ogradă comună din *****, mun.Chișinău, în perioada anului 2021, Nicova Zoia a executat lucrări de construcţii neautorizate, anume construcţia accesorie de 16.8 m.p., nr. cadastral *****, în lipsa actelor permisive, însă potrivit potrivit fişei rezultatelor lucrărilor cadastrale (f. d. 14) construcţia accesorie cu nr. cadastral *****, şura este indicată, însă nu este indicat anul construcţiei.

33. Astfel, instanţa constată concomitent că Nicova Zoia a dobîndit dreptul de proprietate în baza actului de moştenitor la data de 15 mai 2014. Iar construcţiile sub formă de şură datează şi anterior datei pretinsei încălcări incriminate contravenientei (f.d.17-19). Totodată, este de menţionat că simplul fapt al dreptului de proprietate asupra bunului imobil nu poate proba că anume contravenienta a acţionat în construcţia accesoriului în litigiu.

34. În aceeaşi ordine de idei, instanţa reţine că însăşi martorul audiat a comunicat în şedinţa de judecată că a văzut momentul cînd toată familia Nicova ajutau la evacuarea materialelor de construcţie, iar însăşi perioada şi momentul construcţiilor pretins neautorizate nu le cunoaşte, or citez” *noi am văzut că se construieşte deoarece vecinii ne-au spus”*.

35. Reieşind din normele vizate, dar şi analizând circumstanţele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată remarcă faptul că agentul constatator nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susţinerea actului de constatare şi propunerii de sancţionare.

36. În speţă s-a constatat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie, încheiat de către agentul constatator, contravenientul a fost învinuit în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 179 Cod contravenţional.

37. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel în materie contravenţională au

fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care şi prezumţia de nevinovăţie prevăzută de §2 al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

38. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal de constatare a contravenţiei, analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma prezumţiei de nevinovăţie de care se bucura contravenientul, instanţa a reţinut următoarele.

39. Pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală", în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală" sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional - potrivit dreptului intern, fapta săvârşită de petiţionar atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor şi are aplicabilitate generală; natura şi gravitatea sancţiunii aplicate. În ceea ce priveşte sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv şi punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a petentului şi o măsură de prevenire a săvârşirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

40. Având în vedere cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este acuzat petentul reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

41. Cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie şi prevăzute de Codul contravenţional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi.

42. Analizând procesul verbal întocmit, instanţa stabileşte că agentul constator nu a întreprins măsurile necesare de a acumula probe care să ateste că anume contravenienta se face vinovată de comiterea contravenţiei imputate, mai mult se atestă că la caz acesta s-a limitat doar la cererile victimei, în lipsa probelor inclusiv cotradictorii, sau măcar audierea altor persoane care domiciliază la acelaşi imobil.

43. Cu referire la încălcarea dreptului la interpret invocat de avocatul Dudulica Liubomir, instanţa nu îl va reţine, or acest drept a fost facilitat de către contravenientă în faţa instanţei de judecată, iar acest lucru nu afectează fondul cauzei.

44. Astfel, ca urmare a celor sus-menţionate instanţa concluzionează că, la materialele cauzei nu este suficient material probator care ar putea fi pus la baza unei acuzări legale şi întemeiate, respectiv, vinovăţia contravenientei Nicova Zoia în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 179 Cod contravenţional nu a fost probată.

45. Astfel, cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina făptuitorului, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute de către agentul constatator, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea făptuitorului acţionează principiul *in dubio pro reo*.

46. Faţă de cele precizate, instanţa a reţinut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită petentului, potrivit principiului i*n dubio pro reo*. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie.

47. Înainte de a fi o problema de drept, principiul in dubio pro reo este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

48. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional şi, în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

49. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

50. La acest capitol instanţa accentuează că circumstanţele cauzei urmează să fie constatate cu precizie de către agentul constatator în cadrul urmăririi contravenţionale, întrucât, reiterăm că exigenţele procesului penal sunt aplicabile şi procesului contravenţional, astfel, exigenţele impuse de prevederile art. 6 din CEDO, sunt importate de către CtEDO şi acuzaţiilor în materie contravenţională, aşa cum s-a statuat în cauza *Ziliberberg c. Moldovei* (hotărârea din 01 mai 2005). Raţiunea instituirii cerinţei imperative de indicare cu suficientă precizie a circumstanţelor cauzei săvârşirii faptei contravenţionale a fost aceea de a-i permite instanţei cercetarea legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie prin stabilirea faptelor materiale şi verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o, precum şi a caracterului justificat al sancţiunii aplicate.

51. În consecinţă, în şedinţa de judecată nu a fost probat faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 179 Cod contravenţional incriminat contravenientului Nicova Zoia.

52. Potrivit art. 441 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenţională.

53. În conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în articolele 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

54. Astfel, instanţa apreciază că, potrivit dispoziţiilor legale menţionate pe parcursul raţionamentelor şi în baza probelor pertinente, utile şi concludente administrate, cauza contravenţională urmează a fi încetată din lipsa faptului contravenţiei.

În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 395, 441, 458, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

A înceta procesul contravenţional pornit în privinţa lui **Nicova Zoia** în baza procesului verbal cu privire la contravenţie seria/nr. AST 00518 din 10 noiembrie 2022, în temeiul art. 179 Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Copia hotărârii de expediat contravenientului şi agentului constatator.

Hotărârea este definitivă, însă cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 /cincisprezece/ zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Tatiana BIVOL**